

**QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI**

**MAGISTRAT
DR RACHEL MONTEBELLO B.A. LL.D.**

Kumpilazzjoni Nru.: 762/2019

**IL-PULIZIJA
(Spettur Robert Vella)**

-VS-

**FRANCESCA VASSALLO
(ID: 378898M)**

Illum, 10 ta' Settembru 2020

Il-Qorti,

Rat illi **FRANCESCA VASSALLO** detentrici tal-karta tal-identita` bin-numru 378898(M), tressqet quddiemha akkuzata talli nhar il-31 ta' Awwissu 2019 ghall-habta tas-2.30 ta' filghodu gewwa Triq Gianpula, limiti ta' Haz Zebbug, Malta:-

1. Minghajr il-hsieb li toqtol jew li tqiegħed il-hajja ta' haddiehor f'perikolu car, ikkagunat hsara fil-gisem jew fis-sahha ta' haddiehor, u cioe` hebbet fizikament għal Nicholas Camilleri u kkagunatlu griehi ta' natura gravi hekk skont kif gie ccertifikat minn Dr. Robert Patiniott M.D. (Reg. No. 1860) mic-Centru tas-Sahha tal-Floriana u/jew minn diversi tobbha ohra.

Il-Qorti giet mitluba sabiex tittratta dan il-kaz bhala wiehed ta' vjolenza domestika ai termini tal-Kapitolu 581 tal-Ligijiet ta' Malta.

Il-Qorti giet mitluba wkoll sabiex fil-kaz ta' htija, barra milli tapplika l-piena skont il-ligi, tordna lill-imputat ihallas l-ispejjez li ghandhom x'jaqsmu mal-hatra ta' esperti u dan ai termini tal-Artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

F'kaz ta' htija, il-Qorti giet mitluba wkoll sabiex tipprovdi ghas-sigurta tal-persuna offiza ai termini tal-Artikoli 382A, 383, 384 u 385 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Fl-ahhar nett, il-Qorti giet mitluba wkoll tikkunsidra li f'kaz ta' htija, tohrog ordni ta' trattament fil-konfront tal-akkuzata Francesca Vassallo ai termini tal-Artikolu 412D tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat illi fis-seduta tal-10 ta' Settembru 2020, l-Ufficjal Prosekutur qara u halef l-akkuza bil-gurament, u sar l-ezami tal-imputata li wiegbet li mhux hatja;

Semghet lill-istess imputata iktar tard waqt l-istess seduta tal-10 ta' Settembru 2020, tirregistra ammissjoni u tiddikjara li hija hatja tal-akkuza migjuba kontriha;

Rat illi l-Qorti osservat dak li jiddisponi l-Artikolu 453(1) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta moqri flimkien mal-Artikolu 392A(1) tal-istess Kapitolu 9, meta wissiet lill-imputata bl-iktar mod solenni dwar il-konsegwenzi legali tal-ammissjoni taghha u tatha zmien biex tahseb sew dwar din id-dikjarazzjoni ta' htija u sabiex terga' jikkonsulta mad-difensur taghha.

Semghet lill-imputata tikkonferma l-ammissjoni tal-htija taghha wara li ddikjarat li ma ghandhiex bzonn iktar hin biex tirrikonsidra din l-ammissjoni u sabiex tikkonsulta mad-difensur taghha, kif ukoll wara li l-Qorti spjegatilha s-serjeta` u l-piena erogabbli ghall-akkuza li tinsab mixli biha;

Semghet ix-xhieda;

Rat il-provi u l-atti kollha tal-proceduri;

Semghet is-sottomissjonijiet tal-partijiet dwar il-piena;

Ikkunsidrat;

Illi l-imputata fl-10 ta' Settembru 2020 ammettiet ghall-akkuza migjuba fil-konfront taghha u ghaldaqstant, in vista ta' din l-ammissjoni li del resto saret volontarjament u fil-presenza tal-Avukat difensur taghha u bl-osservanza tad-dispozizzjonijiet tal-Artikolu 392A(1) u 453(1) tal-Kodici Kriminali, il-Qorti tqis li l-imputazzjoni migjuba fil-konfront tal-imputata giet debitament ippruvata u b'hekk l-imputata ghandha tinsab hatja tal-istess imputazzjoni cioe` illi kkagunat offiza ta' natura gravi fuq il-persuna ta' Nicholas Camilleri.

Ghall-fini tal-piena li ghandha tigi erogata mill-Qorti fuq dikjarazzjoni ta' htija tal-imputata, il-Qorti hadet diversi fatturi in konsiderazzjoni, inkluz il-fatt illi l-ammissjoni saret fi stadju ferm bikri tal-kumpilazzjoni wara li din kienet finalment bdiet tinstema', kif ukoll il-fedina penali kompletament nadifa tal-imputata u l-eta` zghira taghha. Hadet in konsiderazzjoni wkoll il-fatt li mill-atti u mis-sottomissjonijiet orali li saru mill-partijiet ghal skopijiet tal-piena, jirrizulta li l-imputata u l-parti offiza, Nicholas Camilleri, li entrambi kellhom wiehed u ghoxrin (21) sena fiz-zmien tal-fatti li taw lok ghall-akkuza odjerna, kienu f'relazzjoni flimkien, liema relazzjoni kienet intemmet f'it taz-zmien

qabel l-incident mertu tal-kaz. Dan ifisser illi ghandha ragun il-Prosekuzzjoni li dan il-kaz ghandu jitqies li huwa wiehed ta' vjolenza domestika a tenur tal-Artikolu 2(f) tal-Kapitolu 581 tal-Ligijiet ta' Malta.

Ikkunsidrat ukoll li illum il-gurnata, ma ghadx hemm kuntatt bejn il-partijiet u ma ghad fadalx differenzi bejniethom. Hadet qies b'mod partikolari tad-dikjarazzjoni registrata mill-parte civile Nicholas Camilleri waqt l-udjenza tal-lum 10 ta' Settembru 2020, fejn ikkonferma illi illum il-gurnata il-partijiet irrangaw id-differenzi kollha ta' bejniethom, li huwa ma ghandux interess iktar f'din l-azzjoni u illi l-offizi sofferti minnu ma hallew ebda konsgwenza, marka vizibbli jew sfregju.

Il-Qorti rat ic-certifikat mediku rilaxxat fil-31 ta' Awwissu 2019 u esebit in atti¹, li minnu jirrizulta illi l-griehi kkagunati mill-imputata jikkonsistu fi grif, tbengil u lacerazzjoni fil-wicc u grif fuq l-idejn. Il-lacerazzjoni fil-wicc kienet tehtieg erba' punti. Dawn l-offizi gew ikklassifikat mit-tabib Dr. Robert Patiniott bhala griehi ta' natura gravi.

Madanakollu, il-Qorti ma tqisx illi dawn l-offizi huma gravi fis-sens imfisser mill-Artikolu 218 tal-Kapitolu 9 ghaliex ma tirrizultax il-permanenza tal-isfregju kif ravvizata fid-dispozizzjonijiet tal-Artikolu 218 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta. Dan wara kollox, gie affermat minn Nicholas Camilleri nnifsu fid-dikjarazzjoni minnu registrat u kkonfermat bil-gurament tieghu quddiem il-Qorti, fejn sostna illi l-offizi minnu subiti ma hallew ebda konsegwenza u illum ma ghandu l-ebda marki vizibbli jew sfregju.

Madanakollu, il-Qorti tqis li l-offiza konsistenti fi lacerazzjoni li tehtieg il-punti, galadarba tinsab fuq il-wicc u galadarba l-imputata ammettiet ghall-

¹ Dok. RV3.

akkuza li kkagunat offiza ta' natura gravi, ghandha titqies bhala offiza ta' natura gravi ghall-fini tal-Artikolu 216(1)(b) tal-Kap. 9. Dan jipprovdi hekk:-

(1) L-offiza fuq il-persuna hija gravi, u għaliha tingħata l-piena ta' prigunerija minn sena sa seba' snin:-

...

(b) iggib mankament jew sfregju fil-wicc, fil-għonq jew f'wahda mill-idejn tal-offiż.

Huwa risaput illi l-permanenza o meno tal-offiza ma huwiex fattur essenzjali ghall-finijiet tal-isfregju kontemplat mill-Artikolu 216(1)(b) tal-Kap. 9. Dan gie pjenament konfermat mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Fortunato Sultana** deciza fil-5 ta' Frar 1998 fejn gie ritenut:-

“Skond din id-disposizzjoni, l-offiza fuq il-persuna hi gravi jekk, fost cirkostanzi ohra, iggib sfregju fil-wicc. Il-Ligi ma tirrikjedix li dana l-isfregju jipperdura ghal xi zmien partikolari, sfregju fil-wicc (jew fl-għonq jew f'wahda mill-idejn) anke ta' ftit granet jibqa' sfregju ghal finijiet ta' l-imsemmija disposizzjoni, il-permanenza ta' l-isfregju hi relevanti biss meta, abbinata mal-gravita', taghti lok ghal hekk imsejjha “offiza gravissima” skond l-Artikolu 218(1)(b) tal-Kodici Kriminali.” [enfasi ta' din il-Qorti]²

Ghaldaqstant, tqis illi l-lacerazzjoni fil-wicc li tehtieg il-punti tirrientra pjenament bhala sfregju fil-wicc ghall-finijiet tal-Artikolu 216(1)(b) tal-Kap. 9 minkejja li l-din setghet fieqet tajjeb wara ftit taz-zmien u minkejja li ma tkunx halliet l-ebda effett vizibbli jew konsegwenzi ohrajn.

Ikkunsidrat;

² Fir-rigward, il-Qorti tirreferi wkoll ghal dak li ntqal sussegwentement mill-istess Qorti fis-sentenza taghha fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Antonio sive Anthony Randich**, deciz fit-2 ta' Settembru 1999:-*“Kif din il-Qorti kellha l-opportunita` li tirrimarka f'okkazzjonijiet ohra, l-isfregju ('disfigurement') fil-wicc (jew fl-għonq jew fl-id) kontemplat fl-artikolu 216(1)(b) tal-Kodici Kriminali jista' jkun anke ta' natura temporanea, bhal, per ezempju, sakemm il-ferita tfiq. Huwa biss fil-kaz tal-hekk imsejjha 'offiza gravissima' fl-artikolu 218(1)(b) li l-ligi tirrikjedi l-permanenza (oltre l-gravita`) ta' l-isfregju.*

Fil-gabra ta' dan kollu, ghalkemm ghall-imputazzjoni odjerna li taghha l-imputata qed tinsab hatja, tinghata piena ta' prigunerija minn sena sa seba' snin skont kif stipolat fl-Artikolu 216(1) tal-Kapitolu 9, fic-cirkostanzi ta' dan il-kaz u mehud qies tal-konsiderazzjonijiet kollha fuq maghmula, il-Qorti hija tal-fehma li ma jkunx spedjenti li twahhal piena lill-imputata. Din il-konkluzjoni l-Qorti waslet ghaliha anke minhabba l-fatt li evidentement, dan kien incident li sehh u eskala purament frott l-immaturita` taz-zewg partijiet li ma gharfux jindirizzaw b`mod meqjus u moderat il-konsegwenzi tat-terminazzjoni tar-relazzjoni tagghom. Fic-cirkostanzi, anke in vista tal-fatt illi l-partijiet illum rizzolvew id-differenzi tagghom, il-Qorti tqis li jkun ferm iktar opportun li taghmel ordni li biha tillibera lill-imputata bil-kundizzjoni li ma taghmilx reat iehor matul perijodu ta' sentejn.

Izda fl-istess waqt, in vista ta' dak li jirrizulta mill-istqarrija tal-imputata u mill-verzjoni moghtija mill-parti offiza fl-okkorrenza dwar dan l-incident, il-Qorti tqis li huwa mehtieg li tipprovdi ghas-sigurta` ta' Nicholas Camilleri u sabiex jinzamm il-bon ordni pubbliku billi torbot lill-hatja b'obligazzjoni skont kif prospettat fl-Artikolu 383 tal-Kap. 9.

Decide

Ghal dawn il-motivi u wara li rat l-Artikolu 216(1)(b) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, fuq ammissjoni l-Qorti ssib lil FRANCESCA VASSALLO hatja tal-imputazzjoni migjuba kontriha izda bl-applikazzjoni tal-Artikolu 22 tal-Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta, tilliberaha bil-kundizzjoni li ma taghmilx reat iehor matul perijodu ta' sentejn mil-lum.

Il-Qorti fissret lill-hatja bi kliem li jiftiehem sew li jekk hija taghmel xi reat iehor matul il-perijodu ta' liberazzjoni kondizzjonata, tista' tinghata sentenza ghar-reat originali.

B'applikazzjoni u ghall-finijiet tal-Artikolu 383 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, u billi tqis li huwa xieraq sabiex tippovdi ghas-sigurta` ta' Nicholas Camilleri u sabiex jinzamm il-bon ordni pubbliku, il-Qorti qieghda torbot lill-hatja b'obligazzjoni taghha nnifisha taht penali ta' hames mitt Ewro (€500), ghal zmien tmax-il xahar mil-lum.

Billi ma jirrizultax li gew mahtura xi esperti f'dawn il-proceduri jew fil-*proces-verbal* tal-inkjesta, tastjeni milli tiehu konjizzjoni tat-talba maghmula mill-Prosekuzzjoni ghall-finijiet tal-Artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Tichad it-talba tal-Prosekuzzjoni ghall-hrug ta' Ordni ta Trattament ghall-finijiet tal-Artikolu 412D tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta stante illi ma jirrizulta l-ebda htiega li taghmel ordni bhal dik fil-konfront tal-hatja.

Il-Qorti qieghda tordna li l-atti tal-proceduri kif ukoll kopja ta' din is-sentenza, jigu mibghuta lill-Avukat Generali fi zmien sitt ijiem tax-xoghol a tenur tal-Artikolu 392A(2) tal-Kapitolu 9.

**DR. RACHEL MONTEBELLO
MAGISTRAT.**